

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

παῦλος δοῦλος ἰησοῦ χριστοῦ κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς **1***
εὐαγγέλιον θεοῦ. ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γρα- **2**
φαῖς ἀγίαις. περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος δαβίδ **3***
κατὰ σάρκα. τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιω- **4**
σύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. δι' οὗ **5**
ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνε-
σιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ ἰησοῦ **6**
χριστοῦ. πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ῥώμῃ ἀγαπητοῖς θεοῦ κλητοῖς ἀγίοις χά- **7**
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ.
πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν **8***
ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ μου **9**
ἐστὶν ὁ θεὸς ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ ὡς ἀδιαλείπτως μνεῖαν ὑμῶν ποιοῦμαι. πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν **10***
μου δεόμενος εἶπὼς ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν **11**
πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς. τοῦτο δὲ ἐστὶν συμπαρακληθῆ- **12**
ναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. οὐ θέλω **13***
δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ
ἐκωλύθη ἀχρι τοῦ δεῦρο ἵνα καρπὸν τινὰ σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν
τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. ἔλλησίν τε καὶ βαρβάρους σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις **14**
ὀφειλέτης εἰμί. οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν ῥώμῃ εὐαγ- **15**
γελίσασθαι. οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ δύναμις **16***
γὰρ θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ
ἔλληνι. δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πί- **17**

1 **v.1** παυλος δουλος ιησου^{Τ.Μ.Κ} χριστου ιησου^Υ κλητος αποστολος αφωρισμενος εις ευαγγε-
λιον θεου. **v.3** περι του υιου αυτου του γενομενου εκ σπερματος δαυιδ^{Μ.Υ} δαβιδ^{Τ.Κ} κατα σαρκα.
v.8 πρωτον μεν ευχαριστω τω θεω μου δια ιησου χριστου περι^Υ υπερ^{Τ.Μ.Κ} παντων υμων οτι η πιστις
υμων καταγγελλεται εν ολω τω κοσμω. **v.10** παντοτε επι των προσευχων μου δεομενος ει^Υ πως^Υ
ειπας^{Τ.Μ.Κ} ηδη ποτε ευοδωθησομαι εν τω θεληματι του θεου ελθειν προς υμας. **v.13** ου θελω
δε υμας αγνοειν αδελφοι οτι πολλακις προεθεμην ελθειν προς υμας και εκωλυθη αχρι του δευρο ινα
καρπον^{Τ.Κ} τινα καρπον^{Μ.Υ} σχω και εν υμιν καθως και εν τοις λοιποις εθνεσιν. **v.16** ου γαρ επαισχυ-
νομαι το ευαγγελιον του^{Τ.Μ.Κ} χριστου^{Τ.Μ.Κ} δυναμις γαρ θεου εστιν εις σωτηριαν παντι τω πιστευοντι
ιουδαιω τε πρωτον και ελληνι.

στιν καθὼς γέγραπται ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. ἀποκαλύπτεται 18
 γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων
 19* τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων. διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φα-
 20 νερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς ὁ γὰρ θεὸς αὐτοῖς ἐφάνερωσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα
 αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται ἢ τε
 αἶδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους.
 21* διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν ἀλλ' ἐμα-
 ταιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν
 22, 23 καρδία. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν. καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν
 τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνοσ φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετει-
 24* νῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν
 ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ
 25 σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς. οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ
 ἐν τῷ ψεύδει καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτί-
 26 σαντα ὃς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. διὰ τοῦτο παρέδωκεν
 αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν
 27* φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν. ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέν-
 τες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς
 ἀλλήλους ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν
 28 ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. καὶ
 καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ
 29* θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα. πεπληρωμένους πάσῃ
 ἀδικίᾳ πορνείᾳ πονηρίᾳ πλεονεξίᾳ κακίᾳ μεστοὺς φθόνου φόνου ἔριδος
 30 δόλου κακοηθείας ψιθυριστάς. καταλάλους θεοστυγεῖς ὕβριστάς ὑπε-
 31* ρηφάνους ἀλαζόνας ἐφευρετὰς κακῶν γονεῦσιν ἀπειθεῖς. ἀσυνέτους
 32 ἀσυνθέτους ἀστόργους ἀσπόνδους ἀνελεήμονας. οἵτινες τὸ δικαίωμα
 τοῦ θεοῦ ἐπιγνόντες ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσὶν
 οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

2 διὸ ἀναπολόγητος εἶ ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν
 2 ἕτερον σεαυτὸν κατακρίνεις τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. οἶδαμεν δὲ

v.19 διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς ὁ γὰρ ^{Τ.Μ.Κ.} θεὸς γὰρ ^Υ αὐτοῖς ἐφάνερωσεν.
v.21 διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν ^{Τ.Μ.Κ.} ἀλλ' ἐματαιώ-
 θησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. **v.24** διὸ καὶ ^{Τ.Μ.Κ.} παρε-
 δωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα
 αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ^Υ ἐαυτοῖς ^{Τ.Μ.Κ.}. **v.27** ὁμοίως τε καὶ οἱ ἀρσενες ^{Κ.Υ} ἀρρενες ^{Τ.Μ.} ἀφέντες τὴν φυσικὴν
 χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους ἀρσενες ἐν ἀρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην
 κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. **v.29** πε-
 πληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ πορνείᾳ ^{Τ.Μ.Κ.} πονηρίᾳ πλεονεξίᾳ κακίᾳ μεστοὺς φθόνου φόνου ἔριδος δόλου
 κακοηθείας ψιθυριστάς. **v.31** ἀσυνέτους ἀσυνθέτους ἀστόργους ἀσπόνδους ^{Τ.Μ.Κ.} ἀνελεήμονας.

ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστὶν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσον-
 τας. λογίζη δὲ τοῦτο ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας 3
 καὶ ποιῶν αὐτὰ ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ. ἢ τοῦ πλούτου τῆς 4
 χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς
 ἄγνων ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει. κατὰ δὲ τὴν 5*
 σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν
 ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ. ὅς ἀποδώσει 6
 ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ 7
 δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζῶην αἰώνιον. τοῖς δὲ ἐξ ἐρι- 8*
 θείας καὶ ἀπειθοῦσιν μὲν τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ θυμὸς
 καὶ ὀργή. θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κα- 9
 τεργαζομένου τὸ κακὸν ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ ἕλληνος. δόξα δὲ καὶ 10
 τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθὸν ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ
 ἕλληνι. οὐ γὰρ ἐστὶν προσωποληψία παρὰ τῷ θεῷ. ὅσοι γὰρ ἀνόμως 11*, 12
 ἤμαρτον ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον διὰ νόμου
 κριθήσονται. οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ ἀλλ' οἱ 13*
 ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα 14*
 φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν νόμος.
 οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν 15
 συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξύ ἀλλήλων τῶν λογι-
 σμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων. ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρίνει ὁ θεὸς 16*
 τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ ἰησοῦ χριστοῦ.
 ἴδε σὺ ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν 17*
 θεῷ. καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχού- 18
 μενος ἐκ τοῦ νόμου. πέποιθάς τε σεαυτὸν ὀδηγὸν εἶναι τυφλῶν φῶς τῶν 19
 ἐν σκότει. παιδευτὴν ἀφρόνων διδάσκαλον νηπίων ἔχοντα τὴν μὴ μὴ 20
 σιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον 21
 σεαυτὸν οὐ διδάσκεις ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις. ὁ λέγων μὴ 22
 μοιχεύειν μοιχεύεις ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς. ὅς ἐν νόμῳ 23
 καυχᾶσαι διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις. τὸ γὰρ 24

2 v.5 κατὰ δε τὴν σκληρότητα σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ. **v.8** τοῖς δε ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι^ν ἀπειθοῦσιν^{τ.μ.κ} μὲν^{τ.μ.κ} τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις δε τῇ ἀδικίᾳ θυμὸς^{τ.μ.κ} καὶ^{τ.μ.κ} ὀργὴ καὶ^ν θυμὸς^ν. **v.11** οὐ γὰρ ἐστὶν προσωποληψία^ν προσωποληψία^{τ.μ.κ} παρὰ τῷ θεῷ. **v.13** οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ^{τ.μ.κ} νόμου δίκαιοι παρὰ [τῷ]^ν τῷ^{τ.μ.κ} θεῷ ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ^{τ.μ.κ} νόμου δικαιωθήσονται. **v.14** ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν^ν ποιῇ^{τ.μ.κ} οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν νόμος. **v.16** ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ ἰησοῦ^{τ.μ.κ} χριστοῦ ἰησοῦ^ν. **v.17** εἰ^ν δε^ν ἴδε^{τ.μ.κ} σὺ ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ^{τ.μ.κ} νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ.

ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν καθὼς γέγραπται.
 25 περιτομή μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον πράσσης ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου
 26* ᾗς ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δι-
 καιώματα τοῦ νόμου φυλάσῃ οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομήν
 27 λογισθήσεται. καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα
 28 σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ
 29 φανερωῖ ἰουδαῖός ἐστιν οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερωῖ ἐν σαρκὶ περιτομή. ἀλλ' ὁ
 ἐν τῷ κρυπτῷ ἰουδαῖος καὶ περιτομή καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι
 οὐ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.
3 τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ ἰουδαίου ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς.
 2* πολὺ κατὰ πάντα τρόπον πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ
 3 θεοῦ. τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ
 4* καταργήσει. μὴ γένοιτο γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθῆς πᾶς δὲ ἄνθρωπος
 ψεύστης καθὼς γέγραπται ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ
 5 νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην
 συνίστησιν τί ἐροῦμεν μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργὴν κατὰ ἄν-
 6, 7* θρωπον λέγω. μὴ γένοιτο ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον. εἰ γὰρ ἡ
 ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ
 8 τί ἔτι κάγῳ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι. καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα
 καὶ καθὼς φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ
 9 ἀγαθὰ ὧν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστιν. τί οὖν προεχόμεθα οὐ πάντως προη-
 τιασάμεθα γὰρ ἰουδαίους τε καὶ ἔλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι.
 10*, 11 καθὼς γέγραπται ὅτι οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς. οὐκ ἔστιν ὁ συνίων
 12* οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν θεόν. πάντες ἐξέκλιναν ἅμα ἠχρειώθησαν οὐκ
 13 ἔστιν ποιῶν χρησιότητα οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. τάφος ἀνεωγμένος ὁ λά-
 ρυγξ αὐτῶν ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη
 14, 15 αὐτῶν. ὧν τὸ στόμα ἄρᾶς καὶ πικρίας γέμει. ὄξεις οἱ πόδες αὐτῶν
 16, 17 ἐκχέαι αἷμα. σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. καὶ ὁδὸν
 18 εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν
 19 αὐτῶν. οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ ἵνα πᾶν
 20 στόμα φραγῆ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ. διότι ἐξ ἔργων

v.26 εαν ουν η ακροβυστια τα δικαιωματα του νομου φυλασση ουχ^v ουχι^{T.M.K} η ακροβυστια αυτου εις περιτομην λογισθησεται. **3** **v.2** πολυ κατα παντα τροπον πρωτον μεν [γαρ]^v γαρ^{T.M.K} οτι επιστευθησαν τα λογια του θεου. **v.4** μη γενοιτο γινεσθω δε ο θεος αληθης πας δε ανθρωπος ψευστης καθως γεγραπται οπως αν δικαιωθης εν τοις λογοις σου και νικησεις^v νικησης^{T.M.K} εν τω κρινεσθαι σε. **v.7** ει δε^v γαρ^{T.M.K} η αληθεια του θεου εν τω εμω ψευσματι επερισσευσεν εις την δοξαν αυτου τι ετι καγω ως αμαρτωλος κρινομαι. **v.10** καθως γεγραπται [οτι]^M οτι^{T.K.v} ουκ εστιν δικαιος ουδε εις. **v.12** παντες εξεκλιναν αμα ηχρεωθησαν^v ηχρειωθησαν^{T.M.K} ουκ εστιν ο^v ποιων χρησιότητα [ουκ^v ουκ^{T.M.K} εστιν]^v εστιν^{T.M.K} εως ενος.

νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ γὰρ νόμου ἐπί-
 γνωσις ἁμαρτίας. νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται 21
 μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν. δικαιοσύνη δὲ θεοῦ 22*
 διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας
 οὐ γὰρ ἔστιν διαστολή. πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης 23
 τοῦ θεοῦ. δικαιοῦμενοι δωρεὰν τῆ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως 24
 τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἰλαστήριον διὰ τῆς πίστεως 25*
 ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι εἰς ἐνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν
 τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων. ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ πρὸς ἐνδειξιν 26*
 τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ
 δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως ἰησοῦ. ποῦ οὖν ἡ καύχησις ἐξεκλείσθη διὰ 27
 ποίου νόμου τῶν ἔργων οὐχὶ ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. λογιζόμεθα οὖν 28*
 πιστεῖ δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. ἡ ἰουδαίων ὁ θεὸς 29*
 μόνον οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν ναὶ καὶ ἐθνῶν. ἐπεὶπερ εἰς ὁ θεὸς ὅς δικαιώσει 30*
 περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. νόμον οὖν 31*
 καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως μὴ γένοιτο ἀλλὰ νόμον ἰστώμεν.

τί οὖν ἐροῦμεν ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκεῖναι κατὰ σάρκα. εἰ 4*, 2*
 γὰρ ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἔχει καύχημα ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν θεόν.
 τί γὰρ ἡ γραφή λέγει ἐπίστευσεν δὲ ἀβραὰμ τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ 3
 εἰς δικαιοσύνην. τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν 4*
 ἀλλὰ κατὰ τὸ ὀφείλημα. τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δι- 5
 καιοῦντα τὸν ἀσεβῆ λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην. καθάπερ 6*
 καὶ δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται δι-
 καιοσύνην χωρὶς ἔργων. μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν 7
 ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσηται κύ- 8*
 ριος ἁμαρτίαν. ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ 9*

v.22 δικαιοσυνη δε θεου δια πιστεως ιησου χριστου εις παντας και ^{τ.μ.κ} επι ^{τ.μ.κ} παντας ^{τ.μ.κ} τους πιστευοντας ου γαρ εστιν διαστολη. **v.25** ον προεθετο ο θεος ιλαστηριον δια [της] ^υ της ^{τ.μ.κ} πιστεως εν τω αυτου αιματι εις ενδειξιν της δικαιοσυνης αυτου δια την παρεσιν των προγεγονοτων αμαρτηματων. **v.26** εν τη ανοχη του θεου προς την ^υ ενδειξιν της δικαιοσυνης αυτου εν τω νυν καιρω εις το ειναι αυτον δικαιον και δικαιουντα τον εκ πιστεως ιησου. **v.28** λογιζομεθα γαρ ^υ ουν ^{τ.μ.κ} πιστει ^{τ.μ.κ} δικαιοσθαι πιστει ^υ ανθρωπον χωρις εργαων νομου. **v.29** η ιουδαιων ο θεος μονον ουχι δε ^{τ.μ.κ} και εθνων ναι και εθνων. **v.30** ειπερ ^υ επειπερ ^{τ.μ.κ} εις ο θεος ος δικαιωσει περιτομην εκ πιστεως και ακροβυστιαν δια της πιστεως. **v.31** νομον ουν καταργομεν δια της πιστεως μη γενοιτο αλλα νομον ιστανομεν ^υ ιστωμεν ^{τ.μ.κ}. **4 v.1** τι ουν εροουμεν ευρηκεναι ^υ αβρααμ τον προπατορα ^υ πατερα ^{τ.μ.κ} ημων ευρηκεναι ^{τ.μ.κ} κατα σαρκα. **v.2** ει γαρ αβρααμ εξ εργαων εδικαιωθη εχει καυχημα αλλ ου προς τον ^{τ.μ.κ} θεον. **v.4** τω δε εργαζομενω ο μισθος ου λογιζεται κατα χαριν αλλα κατα το ^{τ.κ} οφειλημα. **v.6** καθαπερ και δαβιδ ^{μ.υ} δαβιδ ^{τ.κ} λεγει τον μακαρισμον του ανθρωπου ω ο θεος λογιζεται δικαιοσυνην χωρις εργαων. **v.8** μακαριος ανηρ ου ^υ ω ^{τ.μ.κ} ου μη λογισηται κυριος αμαρτιαν. **v.9** ο μακαρισμος ουν ουτος επι την περιτομην η και επι την ακροβυστιαν λεγομεν γαρ οτι ^{τ.μ.κ} ελογισθη τω αβρααμ η πιστις εις δικαιοσυνην.

τὴν ἀκροβυστίαν λέγομεν γάρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ ἄβραάμ ἡ πίστις εἰς δι-
 10 καιοσύνην. πῶς οὖν ἐλογίσθη ἐν περιτομῇ ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστία οὐκ ἐν
 11* περιτομῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστία. καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς σφραγίδα
 τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστία εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν
 πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ
 12* αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην. καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτο-
 μῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστία
 13* πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἄβραάμ. οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ
 ἄβραάμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου ἀλ-
 14 λὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι κεκένωται
 15* ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. ὁ γὰρ νόμος ὄργην κατεργάζεται
 16 οὐ γὰρ οὐκ ἔστιν νόμος οὐδὲ παράβασις. διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως ἵνα κατὰ
 χάριν εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι οὐ τῷ ἐκ
 τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως ἄβραάμ ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων
 17 ἡμῶν. καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἔθνων τέθεικά σε κατέναντι
 οὐ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζῶοποιούντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ
 18 μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ὅς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι
 αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἔθνων κατὰ τὸ εἰρημένον οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα
 19* σου. καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει οὐ κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη
 νεκρωμένον ἑκατονταετῆς που ὑπάρχων καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας
 20 σάρρας. εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστία ἀλλ'
 21 ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει δούς δόξαν τῷ θεῷ. καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ
 22* ἐπήγγελλται δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δι-
 23, 24 καιοσύνην. οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ. ἀλλὰ
 καὶ δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογιζέσθαι τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα
 25 ἱησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν. ὅς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα
 ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

5 δικαιοθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ
 2* κυρίου ἡμῶν ἱησοῦ χριστοῦ. δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχίκαμεν

v.11 καὶ σημεῖον ελαβεν περιτομης σφραγιδα της δικαιοσυνης της πιστεως της εν τη ακροβυστια εἰς το εἶναι αὐτον πατερα παντων των πιστευοντων δι ακροβυστίας εἰς το λογισθῆναι [καὶ]^v καὶ^{T.M.K} αὐτοῖς [την]^v τὴν^{T.M.K} δικαιοσύνην. **v.12** καὶ πατερα περιτομης τοῖς ουκ εκ περιτομης μονον αλλα καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνεσιν της πιστεως^m της^m εν τη^{T.M.K} ακροβυστια πιστεως^{T.K.v} του πατρος ημων αβρααμ. **v.13** ου γαρ δια νομου η επαγγελια τω αβρααμ η τω σπερματι αὐτου το κληρονομον αὐτον εἶναι του^{T.M.K} κοσμου αλλα δια δικαιοσυνης πιστεως. **v.15** ο γαρ νομος οργην κατεργάζεται ου δε^v γαρ^{T.M.K} ουκ εστιν νομος ουδε παραβασις. **v.19** καὶ μὴ ασθησης τη πιστει ου^{T.M.K} κατενοησεν το εαυτου σωμα [ηδη]^v ηδη^{T.M.K} νεκρωμενον εκατονταετης που υπαρχων καὶ τὴν νεκρωσιν της μητρας σαρρας. **v.22** διο [καὶ]^v καὶ^{T.M.K} ελογισθη αὐτω εἰς δικαιοσύνην. **5 v.2** δι ου καὶ τὴν προσαγωγὴν εσχικαμεν [τη]^v τη^{T.M.K} πιστει^v πιστει^{T.M.K} εἰς τὴν χαριν ταυτην εν η εστηκαμεν καὶ καυχωμεθα επ ελπιδι της δοξης του θεου.

τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἔσθήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι
 τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν 3
 εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται. ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν ἢ 4
 δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκ- 5
 κέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν.
 ἔτι γὰρ χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθα- 6*
 νεν. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα 7
 τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς 8
 ὁ θεὸς ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν.
 πολλῶ οὖν μᾶλλον δικαιοθένης νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' 9
 αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ 10
 τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέμεντες σωθησόμεθα
 ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ 11
 κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν. διὰ 12
 τοῦτο ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ
 διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος
 διῆλθεν ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον. ἄχρι γὰρ νόμου ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ 13
 ἀμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου. ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος 14*
 ἀπὸ ἀδάμ μέχρι μωσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώ-
 ματι τῆς παραβάσεως ἀδάμ ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. ἀλλ' οὐχ ὡς 15
 τὸ παράπτωμα οὕτως καὶ τὸ χάρισμα εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι
 οἱ πολλοὶ ἀπέθανον πολλῶ μᾶλλον ἢ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν
 χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἰησοῦ χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσ-
 σευσεν. καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἀμαρτήσαντος τὸ δῶρημα τὸ μὲν γὰρ κρίμα 16
 ἐξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δι-
 καίωμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ 17
 τοῦ ἐνὸς πολλῶ μᾶλλον οἱ τὴν περισσεῖαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς
 τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἐνὸς ἰησοῦ
 χριστοῦ. ἄρα οὖν ὡς δι' ἐνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους 18
 εἰς κατάκριμα οὕτως καὶ δι' ἐνὸς δικαίωματος εἰς πάντας ἀνθρώπους
 εἰς δικαίωσιν ζωῆς. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου 19
 ἀμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοὶ οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς
 δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ παρεῖσθη ἵνα πλεο- 20
 νάσῃ τὸ παράπτωμα οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία ὑπερεπερίσευσεν ἡ

v.6 ἐτι γὰρ χριστος ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἐτι^v κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν. **v.14** ἀλλὰ^v
 ἀλλ^{τ.μ.κ} ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ ἀδάμ μέχρι μωσέως^v μωσέως^{τ.μ.κ} καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαν-
 τας ἐπὶ τῷ ὁμοίωματι τῆς παραβάσεως ἀδάμ ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος.

χάρις. ἵνα ὡσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ οὕτως καὶ ἡ 21
 χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ ἰησοῦ χριστοῦ
 τοῦ κυρίου ἡμῶν.

6*, 2 τί οὖν ἐροῦμεν ἐπιμενουμένῃ τῇ ἁμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ. μὴ
 3 γένοιτο οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ. ἢ
 ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς χριστὸν ἰησοῦν εἰς τὸν θάνατον αὐ-
 4 τοῦ ἐβαπτίσθημεν. συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν
 θάνατον ἵνα ὡσπερ ἠγέρθη χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς
 5 οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι
 γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως
 6 ἐσόμεθα. τοῦτο γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυ-
 ρώθη ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς
 7, 8 τῇ ἁμαρτίᾳ. ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ δὲ ἀπε-
 9 θάνομεν σὺν χριστῷ πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ. εἰδότες ὅτι
 χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι
 10 κυριεύει. ὁ γὰρ ἀπέθανεν τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ ὁ δὲ ζῆ ζῆ τῷ
 11* θεῷ. οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ
 12* ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ
 ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυ-
 13* μίαις αὐτοῦ. μὴδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ
 ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη
 14* ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ. ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει οὐ
 15* γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν. τί οὖν ἀμαρτήσομεν ὅτι οὐκ ἐσμέν
 16 ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν μὴ γένοιτο. οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε
 ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοὴν δοῦλοι ἐστε ᾧ ὑπακούετε ἤτοι ἁμαρτίας
 17 εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην. χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δοῦ-
 λοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον
 18 διδαχῆς. ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιο-
 19 σύνη. ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν ὡσπερ
 γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς
 τὴν ἀνομίαν οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύ-

6 v.1 τι οὖν ἐροῦμεν ἐπιμενωμένῃ ἐπιμενουμένῃ τῇ ἁμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ. v.11 οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς [εἶναι] νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. v.12 μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. v.13 μὴδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ. v.14 ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. v.15 τι οὖν ἀμαρτήσομεν ὅτι οὐκ ἐσμέν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν μὴ γένοιτο.

20 νη εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας ἐλεύθεροι ἦτε τῇ
δικαιοσύνῃ. τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε τὸ 21
γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας 22
δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν τὸ δὲ τέλος
ζωὴν αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος τὸ δὲ χάρισμα τοῦ 23
θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

ἢ ἀγνοεῖτε ἀδελφοί γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ ὅτι ὁ νόμος κυριεύει 7
τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ. ἢ γὰρ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ 2
δέδεται νόμῳ ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ
ἀνδρός. ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει ἐὰν γένηται 3
ἀνδρὶ ἑτέρῳ ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου
τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. ὥστε ἀδελφοί 4
μου καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ εἰς
τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι ἵνα καρποφορήσωμεν
τῷ θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκὶ τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ 5
διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορήσαι
τῷ θανάτῳ. νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου ἀποθανόντες ἐν 6*
ῷ κατειχόμεθα ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ
παλαιότητι γραμματος. τί οὖν ἐροῦμεν ὁ νόμος ἁμαρτία μὴ γένοιτο 7
ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνω εἰ μὴ διὰ νόμου τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν
οὐκ ἤδιδεν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν οὐκ ἐπιθυμήσεις. ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα 8
ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν χωρὶς
γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ ἐλθούσης 9
δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν ἐγὼ δὲ ἀπέθανον. καὶ εὗρέθη 10
μοι ἡ ἐντολὴ ἢ εἰς ζωὴν αὕτη εἰς θάνατον. ἢ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν 11
λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε 12
ὁ μὲν νόμος ἅγιος καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. τὸ οὖν 13*
ἀγαθὸν ἐμοὶ γέγονεν θάνατος μὴ γένοιτο ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία ἵνα φανῇ
ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον ἵνα γένηται καθ'
ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. οἶδαμεν γὰρ ὅτι 14*
ὁ νόμος πνευματικὸς ἐστὶν ἐγὼ δὲ σάρκικος εἶμι πεπραμένος ὑπὸ τὴν
ἁμαρτίαν. ὁ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦτο πράσσω 15

7 **v.6** νυνὶ δε κατηργηθημεν ἀπο τοῦ νομοῦ ἀποθανόντος^κ ἀποθανόντες^{τ.μ.ν} ἐν ῷ κατειχόμεθα ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γραμματος. **v.13** τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγενετο^ν γεγονός^{τ.μ.κ} θάνατος μὴ γένοιτο ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία ἵνα φανῇ ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. **v.14** οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικὸς ἐστὶν ἐγὼ δὲ σάρκικος^ν σαρκικος^{τ.μ.κ} εἶμι πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ σύμφημι τῷ 16
 17* νόμῳ ὅτι καλός. νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα
 18* ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοὶ τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ
 σαρκί μου ἀγαθόν τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι τὸ δὲ κατεργάζεσθαι
 19* τὸ καλὸν οὐχ εὐρίσκω. οὐ γὰρ ὁ θέλω ποιῶ ἀγαθόν ἀλλ' ὁ οὐ θέλω
 20* κακὸν τοῦτο πράσσω. εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ποιῶ οὐκέτι ἐγὼ
 21 κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. εὐρίσκω ἄρα τὸν
 νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται.
 22, 23* συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. βλέπω
 δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ
 νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς
 24 μέλεσίν μου. ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος
 25* τοῦ θανάτου τούτου. εὐχάριστῶ τῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου
 ἡμῶν ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῖ δουλεύω νόμῳ θεοῦ τῇ δὲ σαρκὶ
 νόμῳ ἁμαρτίας.
 8* οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν χριστῷ ἰησοῦ μὴ κατὰ σάρκα πε-
 2* ριπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς
 ἐν χριστῷ ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ
 3 θανάτου. τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός ὁ
 θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκός ἁμαρτίας καὶ περι-
 4 ἁμαρτίας κατέκρινεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί. ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ
 νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ
 5 πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκός φρονοῦσιν οἱ δὲ κατὰ
 6 πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκός θάνατος τὸ δὲ
 7 φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη. διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρ-
 κὸς ἔχθρα εἰς θεόν τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται οὐδὲ γὰρ
 8, 9* δύναται. οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ

v.17 νυνὶ δε ουκετι εγω κατεργαζομαι αυτο αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} η οικουσα εν εμοι αμαρτια. **v.18** οιδα
 γαρ οτι ουκ οικει εν εμοι τουτ^{μ.ν} εστιν^{μ.ν} τουτεστιν^{τ.κ} εν τη σαρκι μου αγαθον το γαρ θελειν πα-
 ρακειται μοι το δε κατεργαζεσθαι το καλον ου^v ουχ^{τ.μ.κ} ευρισκω^{τ.μ.κ}. **v.19** ου γαρ ο θελω ποιω
 αγαθον αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} ο ου θελω κακον τουτο πρασσω. **v.20** ει δε ο ου θελω [εγω]^v εγω^{τ.μ.κ}
 τουτο ποιω ουκετι εγω κατεργαζομαι αυτο αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} η οικουσα εν εμοι αμαρτια. **v.23** βλεπω
 δε ετερον νομον εν τοις μελεσιν μου αντιστρατευομενον τω νομω του νοος μου και αιχμαλωτιζοντα με
 εν^{μ.ν} τω νομω της αμαρτιας τω οντι εν τοις μελεσιν μου. **v.25** χαρις^v δε^v ευχαριστω^{τ.μ.κ} τω θεω δια
 ιησου χριστου του κυριου ημων αρα ουν αυτος εγω τω μεν νοι δουλευω νομω θεου τη δε σαρκι νομω
 αμαρτιας. **8 v.1** ουδεν αρα νυν κατακριμα τοις εν χριστω ιησου μη^{τ.μ.κ} κατα^{τ.μ.κ} σαρκα^{τ.μ.κ}
 περιπατουσιν^{τ.μ.κ} αλλα^{τ.μ.κ} κατα^{τ.μ.κ} πνευμα^{τ.μ.κ}. **v.2** ο γαρ νομος του πνευματος της ζωης εν
 χριστω ιησου ηλευθερωσεν σε^v με^{τ.μ.κ} απο του νομου της αμαρτιας και του θανατου. **v.9** υμεις
 δε ουκ εστε εν σαρκι αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} εν πνευματι επειρ πνευμα θεου οικει εν υμιν ει δε τις πνευμα
 χριστου ουκ εχει ουτος ουκ εστιν αυτου.

ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ' ἐν πνεύματι εἶπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν εἰ δέ τις
 πνεῦμα χριστοῦ οὐκ ἔχει οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ χριστὸς ἐν ὑμῖν 10*
 τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ 11*
 δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν ὁ ἐγείρας
 τὸν χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζῶποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τὸ
 ἐνοικοῦν αὐτοῦ πνεῦμα ἐν ὑμῖν. ἄρα οὖν ἀδελφοί ὀφειλέται ἐσμέν οὐ 12
 τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε μέλλετε ἀπο- 13
 θνήσκειν εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε ζήσεσθε.
 ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται οὗτοι εἰσιν υἱοὶ θεοῦ. οὐ γὰρ ἐλάβετε 14*, 15*
 πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἰοθεσίας ἐν ᾧ
 κράζομεν ἀββα ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι 16
 ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα θεοῦ. εἰ δὲ τέκνα καὶ κληρονόμοι κληρονόμοι 17
 μὲν θεοῦ συγκληρονόμοι δὲ χριστοῦ εἶπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συν-
 δοξασθῶμεν. λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ 18
 πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ γὰρ ἀποκαρα- 19
 δοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἰῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῇ 20*
 γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη οὐχ ἔκουσα ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάζαντα
 ἐπ' ἐλπίδι. ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας 21
 τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. οἶδαμεν 22
 γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. οὐ μόνον 23*
 δὲ ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ
 ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ
 σώματος ἡμῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν 24*
 ἐλπίς ὃ γὰρ βλέπει τίς τί καὶ ἐλπίζει. εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν δι' 25
 ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνε- 26*
 ται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὼ δεῖ οὐκ οἶδαμεν
 ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερκεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις.

v.10 εἰ δε χριστος εν υμιν το μεν σωμα νεκρον δια^{μ.ν} δι^{τ.κ} αμαρτιαν το δε πνευμα ζωη δια δικαιοσυνην. **v.11** εἰ δε το πνευμα του εγειραντος τον^ν ιησουν εκ νεκρων οικει εν υμιν ο εγειρας τον^{τ.μ.κ} χριστον εκ νεκρων ζωοποιησει και τα θνητα σωματα υμων δια του^{κ.ν} το^{τ.μ} ενοικουντος^{κ.ν} ενοικουν^{τ.μ} αυτου πνευματος^{κ.ν} πνευμα^{τ.μ} εν υμιν. **v.14** όσοι γαρ πνευματι θεου αγονται ουτοι εισιν^{τ.μ.κ} υιοι θεου εισιν^ν. **v.15** ου γαρ ελαβετε πνευμα δουλειας παλιν εις φοβον αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} ελαβετε πνευμα υιοθεσιας εν ω κραζομεν αββα ο πατηρ. **v.20** τη γαρ ματαιοτητι η κτισις υπεταγη ουχ εκουσα αλλα δια τον υποταζαντα εφ^ν επ^{τ.μ.κ} ελπιδι. **v.23** ου μονον δε αλλα και αυτοι την απαρχην του πνευματος εχοντες και^{τ.μ.κ} ημεις και^ν αυτοι εν εαυτοις στεναζομεν υιοθεσιαν απεκδεχομενοι την απολυτρωσιν του σωματος ημων. **v.24** τη γαρ ελπιδι εσωθημεν ελπις δε βλεπομενη ουκ εστιν ελπις ο γαρ βλέπει τις τι^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} ελπίζει. **v.26** ωσαυτως δε και το πνευμα συναντιλαμβανεται τη^ν τα^{τ.μ.κ} ασθενεια^ν ασθενειαις^{τ.μ.κ} ημων το γαρ τι προσευξομεθα^μ προσευξομεθα^{τ.κ.ν} καθο δει ουκ οιδαμεν αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} αυτο το πνευμα υπερκεντυγχανει υπερ^{τ.μ.κ} ημων^{τ.μ.κ} στεναγμοις αλαλητοις.

ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος ὅτι κατὰ 27*
 28 θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν
 29 πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθὸν τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. ὅτι οὖς
 προέγνω καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς
 30 τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. οὖς δὲ προώρισεν
 τούτους καὶ ἐκάλεσεν καὶ οὖς ἐκάλεσεν τούτους καὶ ἐδικαίωσεν οὖς δὲ
 31 ἐδικαίωσεν τούτους καὶ ἐδόξασεν. τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα εἰ ὁ θεὸς
 32* ὑπὲρ ἡμῶν τίς καθ' ἡμῶν. ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο ἀλλ' ὑπὲρ
 ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτὸν πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν
 33, 34* χαρίζεται. τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ θεὸς ὁ δικαίων. τίς ὁ
 κατακρινῶν χριστὸς ὁ ἀποθανῶν μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθεὶς ὅς καὶ ἐστὶν ἐν
 35 δεξιᾷ τοῦ θεοῦ ὅς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς
 ἀγάπης τοῦ χριστοῦ θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης
 36* ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα. καθὼς γέγραπται ὅτι ἕνεκά σοῦ θανατούμεθα
 37 ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶ-
 38* σιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε
 θάνατος οὔτε ζῶή οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεσιῶτα
 39 οὔτε μέλλοντα. οὔτε ὑψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται
 ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ
 ἡμῶν.

9 ἀλήθειαν λέγω ἐν χριστῷ οὐ ψεύδομαι συμμαρτυρούσης μοι τῆς συ-
 2 νειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ὅτι λύπη μοί ἐστὶν μεγάλη καὶ ἀδιά-
 3* λειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ηὐχόμεν γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι
 ἀπὸ τοῦ χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα.
 4 οἵτινές εἰσιν ἰσραηλῖται ὧν ἡ υἰοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθηκαὶ καὶ ἡ
 5 νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι. ὧν οἱ πατέρες καὶ ἐξ ὧν ὁ
 χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα ὁ ὧν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας
 6 ἀμῆν. οὐχ οἶον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ γὰρ πάντες
 7 οἱ ἐξ ἰσραὴλ οὔτοι ἰσραὴλ. οὐδ' ὅτι εἰσὶν σπέρμα ἀβραάμ πάντες τέκνα
 8* ἀλλ' ἐν ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα. τοῦτι' ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρ-

v.27 ο δε εραυνων^v ερευνων^{T.M.K} τας καρδιας οιδεν τι το φρονημα του πνευματος οτι κατα θεον εντυγχανει υπερ αγιων. **v.32** ος γε του ιδιου υιου ουκ εφεισατο αλλα^v αλλ^{T.M.K} υπερ ημων παντων παρεδωκεν αυτον πως ουχι και συν αυτω τα παντα ημιν χαριζεται. **v.34** τις ο κατακρινων χριστος [ιησους]^v ο αποθανων μαλλον δε και^{T.M.K} εγερθεις ος και εστιν εν δεξια του θεου ος και εντυγχανει υπερ ημων. **v.36** καθως γεγραπται οτι ενεκεν^{M.V} ενεκα^{T.K} σου θανατουμεθα ολην την ημεραν ελογισθημεν ως προβατα σφαγης. **v.38** πεπεισμαι γαρ οτι ουτε θανατος ουτε ζωη ουτε αγγελοι ουτε αρχαι ουτε δυναμεις^{T.M.K} ουτε^{T.M.K} ενεσιωτα ουτε μελλοντα ουτε^v δυναμεις^v. **9 v.3** ευχομην^M ηυχομην^{T.K.V} γαρ αυτος^{T.M.K} εγω^{T.M.K} αναθεμα ειναι αυτος^v εγω^v απο του χριστου υπερ των αδελφων μου των συγγενων μου κατα σαρκα.

κός ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ἐπαγγελίας γάρ ὁ λόγος οὗτος κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύ- 9
σομαι καὶ ἔσται τῆ σάρρα υἱός. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ ῥεβέκκα ἐξ ἑνός 10
κοίτην ἔχουσα ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ 11*
πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν ἵνα ἢ κατ' ἐκλογὴν τοῦ θεοῦ πρόθεσις
μένῃ οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος. ἐρρήθη αὐτῇ ὅτι ὁ μείζων 12*
δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. καθὼς γέγραπται τὸν ἰακώβ ἠγάπησα τὸν δὲ 13
ἡσαῦ ἐμίσησα. τί οὖν ἐροῦμεν μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ μὴ γένοιτο. 14
τῷ γὰρ μωσῆ λέγει ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. 15*
ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος θεοῦ. 16*
λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ φαθαὼ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε ὅπως ἐν- 17
δειξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου καὶ ὅπως διαγγελῆ τὸ ὄνομά μου ἐν
πάσῃ τῇ γῆ. ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. ἐρεῖς οὖν 18, 19*
μοι τί ἔτι μέμφεται τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν. μενουῦνγε 20*
ὦ ἄνθρωπε σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ
πλάσαντι τί με ἐποίησας οὕτως. ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ 21
πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκευὸς ὃ δὲ
εἰς ἀτιμίαν. εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι 22
τὸ δυνατόν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀργῆς κατηρτι-
σμένα εἰς ἀπώλειαν. καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ 23
σκευῆ ἐλέους ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν. οὗς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ 24
μόνον ἐξ ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν. ὡς καὶ ἐν τῷ ὧσῃ λέγει καλέσω 25
τὸν οὐ λαὸν μου λαὸν μου καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην. καὶ 26*
ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρήθη αὐτοῖς οὐ λαὸς μου ὑμεῖς ἐκεῖ κληθήσονται
υἱοὶ θεοῦ ζῶντος. ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ ἰσραὴλ ἐὰν ᾗ ὁ ἀριθμὸς 27*
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τὸ κατάλειμμα σωθήσεται.
λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσυνῇ ὅτι λόγον συντεμμη- 28*

v.8 τουτῆς εστιν τουτῆς σου τα τεκνα της σαρκος ταυτα τεκνα του θεου αλλα τα τεκνα της επαγγελιας λογιζεται εις σπερμα. **v.11** μηπω γαρ γεννηθεντων μηδε πραξαντων τι αγαθον η φαυλον κακον ινα η κατ εκλογην προθεσις του θεου προθεσις μενη ουκ εξ εργων αλλ εκ του καλουντος. **v.12** ερρεθη ερρηθη αυτη οτι ο μειζων δουλευσει τω ελασσονι. **v.15** τω μωση γαρ μωση μωση λεγει ελεησω ον αν ελεω και οικτηρησω οικτηρησω ον αν οικτηρω οικτηρω. **v.16** αρα ουν ου του θελοντος ουδε του τρεχοντος αλλα του ελεωντος ελεουντος θεου. **v.19** ερεις ουν μοι ουν τι [ουν] ετι μεμφεται τω γαρ βουληματι αυτου τις ανθεστηκεν. **v.20** μενουνγε ω ανθρωπε μενουνγε σὺ τις εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι τί με ἐποίησας οὕτως. **v.26** και εσται εν τω τοπω ου ερρεθη ερρηθη αυτοις ου λαος μου υμεις εκει κληθησονται υιοι θεου ζωντος. **v.27** ησαιας δε κραζει υπερ του ισραηλ εαν η ο αριθμος των υιων ισραηλ ως η αμμος της θαλασσης το υπολειμμα καταλειμμα σωθησεται. **v.28** λογον γαρ συντελων και συντεμνων εν δικαιοσυνη οτι λογον συντεμμημενον ποιησει κυριος επι της γης.

μένον ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ καθὼς προεῖρηκεν ἡσαΐας εἰ 29
 μὴ κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα ὡς σόδομα ἂν ἐγενήθη-
 30 μεν καὶ ὡς γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν. τί οὖν ἐροῦμεν ὅτι ἔθνη τὰ μὴ
 διώκοντα δικαιοσύνην κατέλαβεν δικαιοσύνην δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ
 31* πίστεως. ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης
 32* οὐκ ἔφθασεν. διατί ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων νόμου προσέ-
 33* κοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος. καθὼς γέγραπται ἰδοὺ τίθημι
 ἐν σιών λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου καὶ πᾶς ὁ πιστεύων
 ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυθήσεται.
10* ἀδελφοί ἢ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἢ πρὸς τὸν
 2 θεὸν ὑπὲρ τοῦ ἰσραὴλ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν. μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆ-
 3* λον θεοῦ ἔχουσιν ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ
 δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στήσαι τῇ δικαιοσύνῃ
 4 τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ νόμου χριστὸς εἰς δικαιοσύνην
 5* παντὶ τῷ πιστεύοντι. μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ
 6 νόμου ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἐκ πίστεως
 δικαιοσύνη οὕτως λέγει μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου τίς ἀναθήσεται εἰς
 7 τὸν οὐρανὸν τοῦτ' ἐστὶν χριστὸν καταγαγεῖν. ἢ τίς καταθήσεται εἰς τὴν
 8 ἄβυσσον τοῦτ' ἐστὶν χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει ἐγγύς
 σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τοῦτ' ἐστὶν τὸ
 9 ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου
 κύριον ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν
 10 ἐκ νεκρῶν σωθήσῃ. καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην στόματι δὲ
 11 ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. λέγει γὰρ ἡ γραφή πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ
 12 οὐ καταισχυθήσεται. οὐ γὰρ ἐστὶν διαστολή ἰουδαίου τε καὶ ἕλληνοσ ὁ
 γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐ-
 13, 14* τόν. πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. πῶς οὖν
 ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὐ οὐκ ἤκου-
 15* σαν πῶς δὲ ἀκούσουσιν χωρὶς κηρύσσοντος. πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ

v.31 ἰσραὴλ δε διωκων νομον δικαιοσυνης εἰς νομον δικαιοσυνης^{Τ.μ.κ} οὐκ εφθασεν. **v.32** δια^{μ.ν} τι^{μ.ν} διατι^{Τ.κ} οτι ουκ εκ πιστεως αλλ ως εξ εργων νομου^{Τ.μ.κ} προσεκοψαν γαρ^{Τ.μ.κ} τω λιθω του προσκομματος. **v.33** καθως γεγραπται ιδου τιθημι εν σιων λιθον προσκομματος και πετραν σκανδαλου και πας^{Τ.μ.κ} ο πιστευων επι αυτω ου καταισχυνησεται. **10 v.1** αδελφοι η μεν ευδοκια της εμης καρδιας και η δεησις η^{Τ.μ.κ} προς τον θεον υπερ αυτων^ν του^{Τ.μ.κ} ἰσραὴλ^{Τ.μ.κ} εστιν^{Τ.μ.κ} εἰς σωτηριαν. **v.3** αγνοουντες γαρ την του θεου δικαιοσυνην και την ιδιαν [δικαιοσυνην]^ν δικαιοσυνην^{Τ.μ.κ} ζητουντες στησαι τη δικαιοσυνη του θεου ουχ υπεταγησαν. **v.5** μωσης^{μ.ν} μωσης^{Τ.κ} γαρ γραφει την δικαιοσυνην την εκ [του]^ν του^{Τ.μ.κ} νομου οτι ο ποιησας αυτα ανθρωπος ζησεται εν αυτοις. **v.14** πως ουν επικαλεσονται^ν επικαλεσονται^{Τ.μ.κ} εις ον ουκ επιστευσαν πως δε πιστευσωσιν^ν πιστευσουσιν^{Τ.μ.κ} ου ουκ ηκουσαν πως δε ακουσωσιν^ν ακουσουσιν^{Τ.μ.κ} χωρις κηρυσσοντος.

ἀποσταλῶσιν καθὼς γέγραπται ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων
 εἰρήνην τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ. ἀλλ οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ 16
 εὐαγγελίῳ ἡσαΐας γὰρ λέγει κύριε τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν. ἄρα 17*
 ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς ἢ δὲ ἀκοῇ διὰ ῥήματος θεοῦ. ἀλλὰ λέγω μὴ οὐκ 18
 ἤκουσαν μενουῖνγε εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν καὶ εἰς
 τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. ἀλλὰ λέγω μὴ οὐκ ἔγνω 19*
 ἰσραὴλ πρῶτος μωσῆς λέγει ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει ἐπὶ
 ἔθνει ἀσυνέτω παροργιῶ ὑμᾶς. ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει εὐρέθη 20*
 τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. πρὸς 21
 δὲ τὸν ἰσραὴλ λέγει ὄλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς
 λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

λέγω οὖν μὴ ἀπόσωτο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ μὴ γένοιτο καὶ γὰρ ἐγὼ 11
 ἰσραηλίτης εἰμί ἐκ σπέρματος ἀβραάμ φυλῆς βενιαμίν. οὐκ ἀπόσωτο 2*
 ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω ἢ οὐκ οἶδατε ἐν ἡλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή
 ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ ἰσραὴλ λέγων. κύριε τοὺς προφήτας 3*
 σου ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν κἀγὼ ὑπελείφθην
 μόνος καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμὸς 4
 κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ
 βάαλ. οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος 5
 γέγονεν. εἰ δὲ χάριτι οὐκέτι ἐξ ἔργων ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις 6*
 εἰ δὲ ἐξ ἔργων οὐκέτι ἐστὶν χάρις ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστὶν ἔργον. τί 7*
 οὖν ὃ ἐπιζητεῖ ἰσραὴλ τούτου οὐκ ἐπέτυχεν ἢ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν οἱ δὲ
 λοιποὶ ἐπωρώθησαν. καθὼς γέγραπται ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα 8
 κατανύξεως ὀφθαλμοῦς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὄτα τοῦ μὴ ἀκούειν ἕως
 τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ δαβὶδ λέγει γεννηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς 9*
 παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς.
 σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν 10*

v.15 πως δε κηρυξουσιν^v κηρυξουσιν^{T, M, K} εαν μη αποσταλων καθως γεγραπται ως ωραιοι οι ποδες των ευαγγελιζομενων [τα]^v ειρηνην^{T, M, K} των^{T, M, K} ευαγγελιζομενων^{T, M, K} τα^{T, M, K} αγαθα. **v.17** αρα η πιστις εξ ακοης η δε ακοη δια ρηματος χριστου^v θεου^{T, M, K}. **v.19** αλλα λεγω μη ουκ^{T, M, K} εγνω^{T, M, K} ισραηλ ουκ^v εγνω^v πρωτος μωυσης^{M, v} μωυσης^{T, K} λεγει εγω παραζηλωσω υμας επι ουκ εθνει επι^v επι^{T, M, K} εθνει ασυνετω παροργιω υμας. **v.20** ησαιας δε αποτολμα και λεγει ευρεθην [εν]^v τοις εμε μη ζητουσιν εμφανης εγενομην τοις εμε μη επερωτωσιν. **11 v.2** ουκ απωσωτο ο θεος τον λαον αυτου ον προεγνω η ουκ οιδατε εν ηλια τι λεγει η γραφη ως εντυγχανει τω θεω κατα του ισραηλ λεγων^{T, M, K}. **v.3** κυριε τους προφητας σου απεκτειναν και^{T, M, K} τα θυσιαστηρια σου κατεσκαψαν καγω υπελειφθην μονος και ζητουσιν την ψυχην μου. **v.6** ει δε χαριτι ουκετι εξ εργων επει η χαρις ουκετι γινεται χαρις ει^{T, M, K} δε^{T, M, K} εξ^{T, M, K} εργων^{T, M, K} ουκετι^{T, M, K} εστιν^{T, M, K} χαρις^{T, M, K} επει^{T, M, K} το^{T, M, K} εργον^{T, M, K} ουκετι^{T, M, K} εστιν^{T, M, K} εργον^{T, M, K}. **v.7** τι ουν ο επιζητει ισραηλ τουτου ουκ επετυχεν η δε εκλογη επετυχεν οι δε λοιποι επωρωθησαν. **v.9** και δαυιδ^{M, v} δαβιδ^{T, K} λεγει γεννηθτω η τραπεζα αυτων εις παγίδα και εις θηραν και εις σκανδαλον και εις ανταποδομα αυτοις.

διαπαντός σύγκαμψον. λέγω οὖν μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν μὴ γένοιτο 11
 ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἢ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ παραζηλῶσαι
 12 αὐτούς. εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμος καὶ τὸ ἥτημα
 13* αὐτῶν πλοῦτος ἔθνῶν πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. ὑμῖν γὰρ λέγω
 τοῖς ἔθνεσιν ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἔθνῶν ἀπόστολος τὴν διακονίαν μου
 14 δοξάζω. εἰ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν.
 15* εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου τίς ἢ πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ
 16 ἐκ νεκρῶν. εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία καὶ τὸ φύραμα καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία
 17* καὶ οἱ κλάδοι. εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν σὺ δὲ ἀγριέλαιος
 ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πίότητος
 18* τῆς ἐλαίας ἐγένου. μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι
 19* οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν ἐξεκλάσθησαν οἱ
 20* κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. καλῶς τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν σὺ δὲ
 21* τῇ πίστει ἔστηκας μὴ ὑψηλοφρόνει ἀλλὰ φοβοῦ. εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν
 22* κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο μήπως οὐδὲ σοῦ φείσεται. ἴδε οὖν
 χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν θεοῦ ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν ἐπὶ
 δὲ σὲ χρηστότητα ἐὰν ἐπιμείνης τῇ χρηστότητι ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήση.
 23* καὶ ἐκεῖνοι δὲ ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσιν τῇ ἀπιστίᾳ ἐγκεντρισθήσονται δυνατὸς
 24 γὰρ ἐστὶν ὁ θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν
 ἐξεκόπης ἀγριελαιίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον
 25* πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ. οὐ
 γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί τὸ μυστήριον τοῦτο ἵνα μὴ ᾔτε παρ
 ἑαυτοῖς φρόνιμοι ὅτι πῶρως ἀπὸ μέρους τῷ ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρισ οὗ
 26* τὸ πλήρωμα τῶν ἔθνῶν εἰσέλθη. καὶ οὕτως πᾶς ἰσραὴλ σωθήσεται

v.10 σκοτισθητωσαν οι οφθαλμοι αυτων του μη βλεπειν και τον νωτον αυτων δια^v παντος^v
 διαπαντος^{τ.μ.κ} συγκαμψον. **v.13** υμιν δε^v γαρ^{τ.μ.κ} λεγω τοις εθνεσιν εφ οσον μεν συν^v ειμι
 εγω εθνων αποστολος την διακονιαν μου δοξαζω. **v.15** ει γαρ η αποβολη αυτων καταλλαγη κοσμου
 τις η προσλημψις^v προσληψις^{τ.μ.κ} ει μη ζωη εκ νεκρων. **v.17** ει δε τινες των κλαδων εξεκλασθη-
 σαν συ δε αγριελαιος ων ενεκεντρισθης εν αυτοις και συγκοινωνος της ριζης και^{τ.μ.κ} της πιότητος
 της ελαιας εγενου. **v.18** μη κατακαυχω των κλαδων ει δε κατακαυχασαι ου συ την ριζαν βαστα-
 ζεις αλλα^v αλλ^{τ.μ.κ} η ριζα σε. **v.19** ερεις συν εξεκλασθησαν οι^{τ.κ} κλαδοι ινα εγω εγκεντρισθω.
v.20 καλως τη απιστια εξεκλασθησαν συ δε τη πιστει εστηκας μη υψηλα^v φρονει^v υψηλοφρονει^{τ.μ.κ}
 αλλα φοβου. **v.21** ει γαρ ο θεος των κατα φυσιν κλαδων ουκ εφεισατο [μη^v πως]^v μηπως^{τ.μ.κ}
 ουδε σου φεισεται^{μ.ν} φεισεται^{τ.κ}. **v.22** ιδε συν χρηστοτητα και αποτομιαν θεου επι μεν τους
 πεσοντας αποτομια^v αποτομιαν^{τ.μ.κ} επι δε σε χρηστοτητος^v θεου^v χρηστοτητα^{τ.μ.κ} εαν επιμεινης^v
 επιμεινης^{τ.μ.κ} τη χρηστοτητι επει και συ εκκοπηση. **v.23** κακεινοι^v και^{τ.μ.κ} εκεινοι^{τ.μ.κ} δε εαν
 μη επιμεινωσιν^v επιμεινωσιν^{τ.μ.κ} τη απιστια εγκεντρισθησονται δυνατος γαρ εστιν^{τ.κ.ν} ο θεος εστιν^μ
 πάλιν εγκεντρισαι αυτους. **v.25** ου γαρ θελω υμας αγνοειν αδελφοι το μυστηριον τουτο ινα μη ητε
 [παρ]^v παρ^{τ.μ.κ} εαυτοις φρονιμοι οτι πωρως απο μέρους τω ισραηλ γεγονεν αχρι^v αχρις^{τ.μ.κ} ου το
 πληρωμα των εθνων εισελθη. **v.26** και ουτως πας ισραηλ σωθησεται καθως γεγραπται ηξει εκ σιων
 ο ρυομενος και^{τ.μ.κ} αποστρεψει ασεβειας απο ιακωβ.

καθώς γέγραπται ἤξει ἐκ σιῶν ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας
 27 ἀπὸ ἰακώβ. καὶ αὕτη αὐτοῖς ἢ παρ' ἐμοῦ διαθήκη ὅταν ἀφέλωμαι τὰς
 ἁμαρτίας αὐτῶν. κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς κατὰ δὲ τὴν 28
 ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα 29
 καὶ ἡ κλήσις τοῦ θεοῦ. ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ 30*
 νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ. οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν 31*
 τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσιν. συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς 32
 τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. ὧ βάθος πλούτου 33*
 καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ
 ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου ἢ τίς σύμβουλος 34
 αὐτοῦ ἐγένετο. ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ. ὅτι 35, 36
 ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς
 αἰῶνας ἀμήν.

παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἀδελφοί διὰ τῶν οἰκτιρισμῶν τοῦ θεοῦ παρασιτῆ- 12
 σαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν εὐάρεστον τῷ θεῷ τὴν λογικὴν
 λατρείαν ὑμῶν. καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ μετα- 2*
 μορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς ὑμῶν εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ
 θέλημα τοῦ θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. λέγω γὰρ διὰ 3
 τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ'
 ὃ δεῖ φρονεῖν ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν ἐκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν
 μέτρον πίστεως. καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν τὰ 4*
 δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πράξιν. οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά 5*
 ἔσμεν ἐν χριστῷ ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ χαρίσματα 6
 κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα εἴτε προφητεῖαν κατὰ τὴν
 ἀναλογίαν τῆς πίστεως. εἴτε διακονίαν ἐν τῇ διακονίᾳ εἴτε ὁ διδάσκων 7
 ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει ὁ μεταδιδούς 8
 ἐν ἀπλότητι ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι. ἡ ἀγάπη 9
 ἀνυπόκριτος ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρὸν κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. τῇ φι- 10
 λαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι.
 τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροὶ τῷ πνεύματι ζέοντες τῷ καιρῷ δουλεύοντες. τῇ 11*, 12

v.30 ὥσπερ γὰρ καὶ ^{τ.μ.κ} ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ.
v.31 οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ [νυν]^ν ἐλεηθῶσιν. **v.33** ὁ
 βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ ὡς ἀνεξερεύνητα^ν ἀνεξερεύνητα^{τ.μ.κ} τα κρίματα αὐτοῦ
 καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. **12 v.2** καὶ μὴ συσχηματίζεσθε^μ συσχηματίζεσθε^{τ.κ.ν} τῷ αἰῶνι
 τούτῳ ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε^μ μεταμορφοῦσθε^{τ.κ.ν} τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς ὑμῶν^{τ.μ.κ} εἰς τὸ δοκι-
 μαζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. **v.4** καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ
 σώματι μέλη^{τ.μ.κ} πολλὰ μέλη^ν ἔχομεν τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν εἶς ἔχει πράξιν. **v.5** οὕτως οἱ
 πολλοὶ ἐν σῶμα εἰσμεν ἐν χριστῷ τὸ^ν ο^{τ.μ.κ} δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη. **v.11** τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροὶ
 τῷ πνεύματι ζέοντες τῷ κυρίῳ^{κ.μ.ν} καιρῷ^τ δουλεύοντες.

ἐλπίδι χαίροντες τῇ θλίψει ὑπομένοντες τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦν-
 τες. ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. 13
 14* 15* εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. χαίρειν
 16 μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρο-
 νοῦντες μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι
 17 μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδι-
 18 δόντες προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. εἰ δυνατόν τὸ
 19 ἐξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες
 ἀγαπητοὶ ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ γέγραπται γάρ ἐμοὶ ἐκδίκησις ἐγὼ
 20* ἀνταποδώσω λέγει κύριος. ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου ψώμιζε αὐτόν
 ἐὰν διψᾷ πότιζε αὐτόν τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ
 21 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ
 κακόν.

13* πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασέσθω οὐ γὰρ ἐστὶν ἐξου-
 σία εἰ μὴ ἀπὸ θεοῦ αἱ δὲ οὐσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ τεταγμέναι εἰσὶν.
 2* ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν οἱ δὲ
 3* ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήφονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος
 τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἀλλὰ τῶν κακῶν θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν
 4 τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ
 εἰς τὸ ἀγαθὸν ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς φοβοῦ οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν
 φορεῖ θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν ἐκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσ-
 5 σοντι. διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ
 6 τὴν συνείδησιν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ
 7* εἰσὶν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ἀπόδοτε οὖν πᾶσιν τὰς ὀφειλάς
 τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον τῷ
 8* τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν. μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους
 9* ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. τὸ γὰρ οὐ μοιχεύσεις

v.14 εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας [υμας]^v υμας^{T.μ.κ} εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. **v.15** χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ ^{T.μ.κ} κλαίειν μετὰ κλαιόντων. **v.20** ἀλλὰ^v εἰ εἰς οὖν^{T.μ.κ} πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου ψώμιζε αὐτόν εἰς διψᾷ πότιζε αὐτόν τοῦτο γὰρ ποιῶν ἀνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **13 v.1** πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασέσθω οὐ γὰρ ἐστὶν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπο^{μ.ν} ἀπο^{T.κ} θεοῦ αἱ δὲ οὐσαι ὑπο^v ἐξουσίαι^{T.μ.κ} ὑπο^{T.μ.κ} τοῦ^{T.μ.κ} θεοῦ τεταγμέναι εἰσὶν. **v.2** ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήφονται^v λήφονται^{T.μ.κ}. **v.3** οἱ γὰρ ἀρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος τῶ^v τῶν^{T.μ.κ} ἀγαθῶ^v ἀγαθῶν^{T.μ.κ} ἐργῶ^v ἐργῶν^{T.μ.κ} ἀλλὰ τῶ^v τῶν^{T.μ.κ} κακῶ^v κακῶν^{T.μ.κ} θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ καὶ ἔξεις ἐπαινον ἐξ αὐτῆς. **v.7** ἀποδοτε οὖν^{T.μ.κ} πᾶσιν τὰς ὀφειλάς τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν. **v.8** μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν^{T.μ.κ} ἀλλήλους ἀγαπᾶν^v ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν.

οὐ φονεύσεις οὐ κλέψεις οὐ ψευδομαρτυρήσεις οὐκ ἐπιθυμήσεις καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται ἐν τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται 10
πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρὸν ὅτι ὥρα 11*
ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὑπνου ἐγερθῆναι νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νύξ προέκοπεν ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν ἀποθώμεθα 12*
οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκοτούς καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. ὡς ἐν 13
ἡμέρα εὐσχημόνως περιπατήσωμεν μὴ κώμοις καὶ μέθαις μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ. ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν κύριον ἰησοῦν 14*
χριστόν καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε μὴ εἰς διακρίσεις δια- 14
λογισμῶν. ὅς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. 2

ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενεῖτω καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθί- 3*
οντα μὴ κρινέτω ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων 4*
ἀλλότριον οἰκέτην τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει σταθήσεται δὲ δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ θεὸς στήσαι αὐτόν. ὅς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν 5*
ὅς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῦ πληροφορεῖσθω. ὁ 6*
φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ οὐ φρονεῖ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ 7
καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει. ἐάν τε γὰρ ζῶμεν τῷ κυρίῳ ζῶμεν ἐάν τε 8
ἀποθνήσκωμεν τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀπο-
θνήσκωμεν τοῦ κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ χριστὸς καὶ ἀπέθανεν καὶ 9*
ἀνέστη καὶ ἀνέζησεν ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί 10*
κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου πάντες

v.9 το γαρ ου μοιχευσεις ου φονευσεις ου κλεψεις [ου^μ ου^{τ.κ} ψευδομαρτυρησεις]^μ ψευδομαρτυρησεις^{τ.κ} ουκ επιθυμησεις και ει τις ετερα εντολη εν τω^{τ.μ.κ} τω λογω τω^{τ.κ} ανακεφαλαιουται [εν^ν εν^{τ.μ.κ} τω]^ν τω^{τ.μ.κ} αγαπησεις τον πλησιον σου ως σεαυτον^{μ.ν} εαυτον^{τ.κ}. **v.11** και τουτο ειδοτες τον καιρον οτι ωρα ημας^{τ.μ.κ} ηδη υμας^ν εξ υπνου εγερθηναι νυν γαρ εγγυτερον ημων η σωτηρια η οτε επιστευσαμεν. **v.12** η νυξ προεκοπεν η δε ημερα ηγγικεν αποθωμεθα ουν τα εργα του σκοτους και^{τ.μ.κ} ενδυσωμεθα [δε]^ν τα οπλα του φωτος. **v.14** αλλα^ν αλλ^{τ.μ.κ} ενδυσασθε τον κυριον ιησουν χριστον και της σαρκος προνοιαν μη ποιεισθε εις επιθυμιας. **14 v.3** ο εσθιων τον μη εσθιοντα μη εξουθενειτω και^{τ.μ.κ} ο δε^ν μη εσθιων τον εσθιοντα μη κρινετω ο θεος γαρ αυτον προσελαβετο. **v.4** συ τις ει ο κρινων αλλοτριον οικετην τω ιδιω κυριω στηκει η πιπτει σταθησεται δε δυναται^ν δυνατος^{τ.μ.κ} γαρ εστιν^{τ.μ.κ} ο κυριος^ν θεος^{τ.μ.κ} στησαι αυτον. **v.5** ος μεν [γαρ]^ν κρινει ημεραν παρ ημεραν ος δε κρινει πασαν ημεραν εκαστος εν τω ιδιω νοι πληροφορεισθω. **v.6** ο φρονων την ημεραν κυριω φρονει και ο^{τ.μ.κ} μη^{τ.μ.κ} φρονων^{τ.μ.κ} την^{τ.μ.κ} ημεραν^{τ.μ.κ} κυριω^{τ.μ.κ} ου^{τ.μ.κ} φρονει^{τ.μ.κ} και^μ ο εσθιων κυριω εσθιει ευχαριστει γαρ τω θεω και ο μη εσθιων κυριω ουκ εσθιει και ευχαριστει τω θεω. **v.9** εις τουτο γαρ χριστος και^{τ.μ.κ} απεθανεν και ανεστη^{τ.μ.κ} και^{τ.μ.κ} εξησεν^{μ.ν} ανεζησεν^{τ.κ} ινα και νεκρων και ζωντων κυριευση. **v.10** συ δε τι κρινεις τον αδελφον σου η και συ τι εξουθενεις τον αδελφον σου παντες γαρ παρασησομεθα τω βηματι του θεου^ν χριστου^{τ.μ.κ}.

γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ χριστοῦ. γέγραπται γάρ ζῶ ἐγώ 11
λέγει κύριος ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσε-
ται τῷ θεῷ. ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ θεῷ. 12*
13 μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον τὸ μὴ τιθέ-
14* ναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ
ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι
15* ἐκείνῳ κοινόν. εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται οὐκέτι κατὰ
ἀγάπην περιπατεῖς μὴ τῷ βρώματί σου ἐκείνον ἀπόλλυε ὑπὲρ οὗ χρι-
16, 17 στὸς ἀπέθανεν. μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. οὐ γάρ ἐστιν
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρώσις καὶ πόσις ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ
18* χαρὰ ἐν πνεύματι ἀγίῳ. ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεύων τῷ χριστῷ εὐάρεστος
19 τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν
20 καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. μὴ ἔνεκεν βρώματος κατάλυε
τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ πάντα μὲν καθαρὰ ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ
21* προσκόμματος ἐσθίοντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον
22* μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. σὺ
πίστιν ἔχεις κατὰ σαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μακάριος ὁ μὴ κρίνων
23 ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγη κατακέκριται ὅτι
οὐκ ἐκ πίστεως πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν.

15 ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστά-
2* ζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος γάρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω
3* εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. καὶ γὰρ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν
ἀλλὰ καθὼς γέγραπται οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ'
4* ἐμέ. ὅσα γὰρ προεγράφη εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη
ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα
5 ἔχωμεν. ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶη ὑμῖν τὸ
6 αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ χριστὸν ἰησοῦν. ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ
στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ.

v.12 ἀρα [ουνη]ῦ ουν^{τ.μ.κ} ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει [τω^ν τῶ^{τ.μ.κ} θεῶ]ῦ θεῶ^{τ.μ.κ}.
v.14 οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' αὐτοῦ^μ ἑαυτοῦ^{τ.κ.ν} εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ
τι κοινὸν εἶναι ἐκείνῳ κοινόν. **v.15** εἰ γὰρ^ν δε^{τ.μ.κ} διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται οὐκέτι κατὰ
ἀγάπην περιπατεῖς μὴ τῷ βρώματί σου ἐκείνον ἀπόλλυε ὑπὲρ οὗ χριστὸς ἀπέθανεν. **v.18** ὁ γὰρ ἐν
τούτῳ^ν τούτοις^{τ.μ.κ} δουλεύων τῷ χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. **v.21** καλὸν
το μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ^{τ.μ.κ} σκανδαλίζεται^{τ.μ.κ}
ἢ^{τ.μ.κ} ἀσθενεῖ^{τ.μ.κ}. **v.22** σὺ πιστὴν [ἡν]ῦ εχεις κατὰ σεαυτὸν^{μ.ν} σαυτὸν^{τ.κ} εχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. **15 v.2** ἕκαστος γὰρ^{τ.κ} ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω
εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. **v.3** καὶ γὰρ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν ἀλλὰ καθὼς γέγραπται οἱ
ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν^ν ἐπέπεσον^{τ.μ.κ} ἐπ' ἐμέ. **v.4** ὅσα γὰρ προεγράφη εἰς τὴν
ἡμετέραν διδασκαλίαν εγγραφή^ν προεγράφη^{τ.μ.κ} ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ^{μ.ν} τῆς παρακλήσεως
τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἐχωμεν.

7* διό προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους καθὼς καὶ ὁ χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς
 8* εἰς δόξαν θεοῦ. λέγω δὲ ἰησοῦν χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτο-
 μῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων.
 τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεὸν καθὼς γέγραπται διὰ τοῦτο 9
 ἐξομολογήσομαι σοι ἐν ἔθνεσιν καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ. καὶ πάλιν 10
 λέγει εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ πάλιν αἰνεῖτε τὸν 11*
 κύριον πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. καὶ πάλιν 12
 ἠσαΐας λέγει ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ ἰεσοῦ καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν
 ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν. ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσει ὑμᾶς πάσης 13
 χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι
 ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου. πέπεισμαι δὲ ἀδελφοί μου καὶ αὐτὸς 14*
 ἐγὼ περὶ ὑμῶν ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης πεπληρωμένοι
 πάσης γνώσεως δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. τολμηρότερον δὲ 15*
 ἔγραψα ὑμῖν ἀδελφοί ἀπὸ μέρους ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς διὰ τὴν
 χάριν τὴν δοθεισάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν ἰησοῦ 16*
 χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἵνα γένηται ἡ
 προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ἔχω 17*
 οὖν καύχησιν ἐν χριστῷ ἰησοῦ τὰ πρὸς θεόν. οὐ γὰρ τολμήσω λα- 18*
 λεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ
 καὶ ἔργῳ. ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων ἐν δυνάμει πνεύματος θεοῦ 19*
 ὥστε με ἀπὸ ἱερουσαλήμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι
 τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ. οὕτως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι 20
 οὐχ ὅπου ὠνομάσθη χριστὸς ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ.
 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται καὶ οἱ οὐκ 21
 ἀκηκόασιν συνήσουσιν. διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς 22
 ὑμᾶς. νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασιν τούτοις ἐπιποθίαν δὲ 23*

v.7 διο προσλαμβανεσθε αλληλους καθως και ο χριστος προσελαβετο υμας^{μν.ν} ημας^{τ.κ} εις δοξαν του^ν θεου. **v.8** λεγω γαρ^ν δε^{τ.μν.κ} ιησουν^{τ.κ} χριστον ιησουν^{μν} διακονον γεγενησθαι περιτομης υπερ αληθειας θεου εις το βεβαιωσαι τας επαγγελιας των πατερων. **v.11** και παλιν αινειτε τον^{τ.μν.κ} κυριον^{τ.μν.κ} παντα τα εθνη τον^ν κυριον^ν και επαινεσατωσαν^ν επαινεσατε^{τ.μν.κ} αυτον παντες οι λαοι. **v.14** πεπεισμαι δε αδελφοι μου και αυτος εγω περὶ υμων οτι και αυτοι μεστοι εστε αγαθωσυνης πεπληρωμενοι πασης [της]^ν γνωσεως δυναμενοι και αλλους^{μν} αλληλους^{τ.κ.ν} νουθετειν. **v.15** τολμηροτερον δε εγραψα υμιν αδελφοι^{τ.μν.κ} απο μέρους ως επαναμιμνησκων υμας δια την χαριν την δοθεισαν μοι υπο του θεου. **v.16** εις το ειναι με λειτουργον ιησου^{τ.μν.κ} χριστου ιησου^ν εις τα εθνη ιεουργουντα τον θεου ινα γενηται η προσφορα των εθνων ευπροσδεκτος ηγιασμενη εν πνευματι αγιω. **v.17** εχω ουν [την]^ν καυχησιν εν χριστω ιησου τα προς τον^{μν.ν} θεον. **v.18** ου γαρ τολμησω λαλειν^{τ.μν.κ} τι λαλειν^ν ων ου κατειργασατο χριστος δι εμου εις υπακοην εθνων λογω και εργω. **v.19** εν δυναμει σημειων και τερατων εν δυναμει πνευματος [θεου]^ν θεου^{τ.μν.κ} ωστε με απο ιερουσαλημ και κυκλω μεχρι του ιλλυρικοου πεπληρωκεναι το ευαγγελιον του χριστου. **v.23** νυνι δε μηκετι τοπον εχων εν τοις κλιμασι^ν κλιμασιν^{τ.μν.κ} τουτοις επιποθιαν δε εχων του ελθειν προς υμας απο πολλων ετων.

ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν 24*
 σπανίαν ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι
 ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους
 25 ἐμπλησθῶ. νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς ἱερουσαλήμ διακονῶν τοῖς ἀγίοις.
 26 εὐδόκησαν γὰρ μακεδονία καὶ ἀχαῖα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς
 27* τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν ἱερουσαλήμ. εὐδόκησαν γὰρ καὶ ὀφει-
 λέται αὐτῶν εἶσιν εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη
 28* ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐπι-
 τελέσας καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον ἀπελεύσομαι δι'
 29* ὑμῶν εἰς τὴν σπανίαν. οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι
 30* εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ χριστοῦ ἐλεύσομαι. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς
 ἀδελφοί διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ
 πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν
 31* θεόν. ἵνα ῥυθθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ ἰουδαίᾳ καὶ ἵνα ἡ διακονία
 32* μου ἢ εἰς ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος γένηται τοῖς ἀγίοις. ἵνα ἐν χαρᾷ
 33 ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ
 θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

16* συνίστημι δὲ ὑμῖν φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν οὖσαν διάκονον τῆς ἐκ-
 2* κλησίας τῆς ἐν κεγχραῖς. ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν
 ἁγίων καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζη πράγματι καὶ γὰρ αὐτὴ
 3* προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε πρίσκιλλαν
 4 καὶ ἀκύλαν τοὺς συνεργοὺς μου ἐν χριστῷ ἰησοῦ. οἵτινες ὑπὲρ τῆς
 ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαρι-
 5* στῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἔθνων. καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν
 ἐκκλησίαν ἀσπάσασθε ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητὸν μου ὃς ἐστὶν ἀπαρχὴ

v.24 ὡς ἀν^v εἰς τὴν σπανίαν πορεύομαι εἰς τὴν σπανίαν ἐλεύσομαι^{T.M.K} πρὸς^{T.M.K} ὑμᾶς^{T.M.K} ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. **v.27** εὐδοκησαν γὰρ καὶ ὀφείλεται αὐτῶν^{T.M.K} εἰσὶν αὐτῶν^v εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. **v.28** τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν^{T.M.K} σπανίαν. **v.29** οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ^{T.M.K} εὐαγγελίου^{T.M.K} τοῦ^{T.M.K} χριστοῦ ἐλεύσομαι. **v.30** παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς [ἀδελφοί]^v ἀδελφοί^{T.M.K} διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν θεόν. **v.31** ἵνα ῥυθθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ ἰουδαίᾳ καὶ ἵνα^{T.M.K} ἡ διακονία μου ἢ εἰς ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος γένηται^{T.M.K} τοῖς ἀγίοις γένηται^v. **v.32** ἵνα ἐν χαρᾷ ἐλθῶ^v ἐλθῶ^{T.M.K} πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ καὶ^{T.M.K} συναναπαύσωμαι ὑμῖν. **16 v.1** συνίστημι δὲ ὑμῖν φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν οὖσαν [καί]^v διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν κεγχραῖς. **v.2** ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζη πράγματι καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ^{T.M.K} ἐμοῦ αὐτοῦ^v. **v.3** ἀσπάσασθε πρίσκιλλαν^{T.M.K} καὶ ἀκύλαν τοὺς συνεργοὺς μου ἐν χριστῷ ἰησοῦ. **v.5** καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν ἀσπάσασθε ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητὸν μου ὃς ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς ἀσίας^v ἀχαιῶν^{T.M.K} εἰς χριστόν.

6* τῆς ἀχαΐας εἰς χριστόν. ἀσπάσασθε μαρίαμ ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς
7* ἡμᾶς. ἀσπάσασθε ἀνδρόνικον καὶ ἰουνιᾶν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συ-
ναιχμαλώτους μου οἵτινες εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις οἱ καὶ πρὸ
ἐμοῦ γέγονασιν ἐν χριστῷ. ἀσπάσασθε ἀμπλιάν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν 8*
κυρίῳ. ἀσπάσασθε οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν χριστῷ καὶ στάχυν 9
τὸν ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν χριστῷ ἀσπάσα- 10
σθε τοὺς ἐκ τῶν ἀριστοβούλου. ἀσπάσασθε ἠροδίωνα τὸν συγγενῆ μου 11*
ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε 12
τρύφαιναν καὶ τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν κυρίῳ ἀσπάσασθε περσίδα
τὴν ἀγαπητὴν ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε ῥοῦφον τὸν 13
ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε ἀσύγ- 14*
κριτον φλέγοντα ἐρμᾶν πατροβᾶν ἐρμῆν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς.
ἀσπάσασθε φιλόλογον καὶ ἰουλίαν νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ 15
ὄλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν 16*
φιλήματι ἀγίῳ ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ χριστοῦ. παρακαλῶ 17*
δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα πα-
ρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας καὶ ἐκκλίνατε ἀπ' αὐτῶν.
οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἰησοῦ χριστῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ 18*
ἑαυτῶν κοιλίᾳ καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσιν τὰς
καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο χαίρω 19*
οὔν τὸ ἐφ' ὑμῖν θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθὸν ἀκεραίους
δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς 20*
πόδας ὑμῶν ἐν τάχει ἢ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.
ἀσπάζονται ὑμᾶς τιμόθεος ὁ συνεργός μου καὶ λούκιος καὶ ἰάσων καὶ 21*
σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ τέρτιος ὁ γράψας 22

v.6 ασπασασθε μαριαν^v μαριαμ^{T.M.K} ητις πολλα εκοπιασεν εις υμας^v ημας^{T.M.K}. **v.7** ασπασασθε ανδρονικον και ιουνιαν τους συγγενεις μου και συναιχμαλωτους μου οτινες εισιν επισημοι εν τοις αποστολοις οι και προ εμου γεγοναν^v γεγονασιν^{T.M.K} εν χριστω. **v.8** ασπασασθε αμπλιαν^v αμπλιαν^{T.M.K} τον αγαπητον μου εν κυριω. **v.11** ασπασασθε ηρωδιωνα^{M.V} ηρωδιωνα^{T.K} τον συγγενη μου ασπασασθε τους εκ των ναρκισσου τους οντας εν κυριω. **v.14** ασπασασθε ασυγκριτον φλεγοντα ερμαν^{T.M.K} πατροβαν^{T.M.K} ερμην πατροβαν^v ερμαν^v και τους συν αυτοις αδελφους. **v.16** ασπασασθε αλληλους εν φιληματι αγιω ασπασονται υμας αι εκκλησαι πασαι^v του χριστου. **v.17** παρακαλω δε υμας αδελφοι σκοπειν τους τας διχοστασιας και τα σκανδαλα παρα την διδαχην ην υμεις εμαθετε ποιουντας και εκκλινατε^v εκκλινατε^{T.M.K} απ αυτων. **v.18** οι γαρ τοιοιτοι τω κυριω ημων ιησου^{T.M.K} χριστω ου δουλευουσιν αλλα τη εαυτων κοιλια και δια της χρηστολογιας και ευλογιας εξαπατωσιν τας καρδιας των ακακων. **v.19** η γαρ υμων υπακοη εις παντας αφικετο χαιρω^{T.M.K} συν^{T.M.K} το^{T.M.K} εφ υμιν συν^v χαιρω^v θελω δε υμας σοφους μεν^{T.M.K} ειναι εις το αγαθον ακεραιους δε εις το κακον. **v.20** ο δε θεος της ειρηνης συντριψει τον σαταναν υπο τους ποδας υμων εν ταχει η χαρις του κυριου ημων ιησου χριστου^{T.M.K} μεθ υμων αμην^K. **v.21** ασπασεται^v ασπασονται^{T.M.K} υμας τιμοθεος ο συνεργος μου και λουκιος και ιασων και σωσιπατρος οι συγγενεις μου.

τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς γάϊος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ^{23*}
 ἐκκλησίας ὅλης ἀσπάζεται ὑμᾶς ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ
^{24*} κούαρτος ὁ ἀδελφός. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ
^{25*} πάντων ὑμῶν ἀμήν. τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίζαι κατὰ τὸ εὐαγγέ-
 λιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου
^{26*} χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου. φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε γραφῶν
 προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς
^{27*} πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. μόνῳ σοφῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ᾧ ἡ
 δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν πρὸς ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ κορίνθου διὰ
 φοίβης τῆς διακόνου τῆς ἐν κεγχραῖς ἑκκλησίας.

v.23 ἀσπάζεται ὑμας γαίος ὁ ξένος μου καὶ τῆς^{Τ.Μ.Κ} ἐκκλησίας^{Τ.Μ.Κ} ὅλης τῆς^ν ἐκκλησίας^ν ἀσπάζεται ὑμας ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ κούαρτος ὁ ἀδελφός. **v.24** ἡ^{Τ.Μ.Κ} χάρις^{Τ.Μ.Κ} τοῦ^{Τ.Μ.Κ} κυρίου^{Τ.Μ.Κ} ἡμῶν^{Τ.Μ.Κ} ἰησοῦ^{Τ.Μ.Κ} χριστοῦ^{Τ.Μ.Κ} μετὰ^{Τ.Μ.Κ} πάντων^{Τ.Μ.Κ} ὑμῶν^{Τ.Μ.Κ} ἀμήν^{Τ.Μ.Κ}. **v.25** [τῷ^ν [Μ^{14:24}] τῷ^{Τ.Μ.Κ} δε δυναμένῳ ὑμας στηρίζαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου καὶ τὸ κήρυγμα ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου. **v.26** [Μ^{14:25}] φανερωθέντος δε νῦν διὰ τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. **v.27** [Μ^{14:26}] μόνῳ σοφῷ θεῷ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ ᾧ^{Τ.Μ.ν} ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν^ν ἀμήν^{Τ.Μ.Κ}.